

Inaugurarea noului legământ

VERSETUL-CHEIE

Tot astfel, după ce au mâncat, a luat paharul și li l-a dat, zicând: „Acest pahar este legământul cel nou, făcut în sângele Meu, care se varsă pentru voi.”

LUCA 22:20

Text: Luca 22:7–20

Ideea centrală: Dumnezeu Își descoperă slava împlinind promisiunea cu privire la noul legământ odată cu instituirea lui de către Domnul Isus.

Scopul lecției: Să înțelegem relația între legământul mozaic și noul legământ din perspectiva vieții după moarte – perspectiva veșniciei

Așa cum am văzut în lecțiile anterioare, Dumnezeu S-a revelat în mod progresiv de-a lungul istoriei credinței prin încheierea de legăminte. Prin profetul Ieremia, Dumnezeu a descoperit planul Său de a încheia un nou și ultim legământ cu poporul Său. Aproximativ 600 de ani mai târziu, în noaptea în care a fost vândut, Domnul Isus avea să inaugureze acest nou legământ, instituind cina Domnului și rostind următoarele cuvinte: *Acest pahar este legământul cel nou făcut în sângele Meu, care se varsă pentru voi* (Luca 22:20).

În textul de astăzi Luca ne prezintă atât contextul, pregătirile cât și desfășurarea evenimentului în cadrul căruia Domnul Isus inaugurează noul legământ.

I. Contextul (momentul, locul și detaliile) ales de Domnul Isus pentru inaugurarea noului legământ

În versetele 22:7–13 Luca ne descrie împrejurările, pregătirile și momentul ales de Domnul pentru anunțarea inaugurării unui nou tip de legământ.

1. Momentul în timp al inaugurării (vs. 7, 8, 15). Domnul Isus a instituit cina Domnului nu în mod aleatoriu, ci la finalul lucrării Sale, înainte de moartea Lui, în perioada sărbătorii Azimelor, când evreii celebrau izbăvirea din robia Egiptului. Această sărbătoare includea și participarea la masa de Paște. Semnificația noului legământ și simbolistica cinei Domnului pot fi înțelese doar luând în considerare aceste observații. Prin alegerea acestui moment Domnul Isus a dorit să comunice că masa pascala din vechiul legământ va fi înlocuită de masa Domnului în noul legământ. Speranța de veacuri a poporului lui Dumnezeu, nou legământ anunțat de Ieremia, avea să fie inaugurat în conexiune directă cu suferințele și moartea Fiului lui Dumnezeu. Esența noului legământ este dată de Persoana, suferințele și moartea lui Hristos.

2. Locul ales de Isus (vs. 9–13). Domnul Isus a delegat pe Ioan și pe Petru să se ocupe de pregătirea locului unde avea să mănânce Paștele în compania ucenicilor. Se pare că Domnul a ținut secret chiar și față de ucenici locul în care avea să aibă loc cina pascală. În modul acesta El a evitat trădarea prematură. Da, Domnul Isus avea să moară, dar la timpul hotărât de El și nu de dușmanii Lui. El avea să Se aducă ca jertfă pentru păcatele noastre de bunăvoie. Un amănunt care ne poate scăpa din vedere este modul în care Petru și Ioan aveau să-l identifice pe stăpânul casei în care era pregătită corespunzător camera de sus: un bărbat „ducând un ulcior cu apă”, care în mod obișnuit era purtat de femei.

3. Cadrul și detaliile (v. 13). Mântuitorul a pregătit în cele mai mici detalii cadrul de o solemnitate excepțională pentru desfășurarea părtășiei la cină, astfel încât ucenicilor (și nouă astăzi) să le fie clar faptul că această nu va fi o masă pascală obișnuită, ci una în cadrul căreia se va întâmpla

ceva care va marca o nouă etapă în revelarea slavei lui Dumnezeu – inaugurarea noului legământ.

II. Instituirea Cinei Domnului – inaugurarea noului legământ (vs. 14–20)

Trecerea de la vechiul legământ la noul legământ s-a făcut în mod dramatic prin jertfa Domnului Isus și învierea Lui. Jertfa sau moartea Domnului Isus înseamnă sfârșitul vechiului legământ, iar învierea Lui înseamnă începutul noului legământ. Practic, ceea ce s-a întâmplat în camera de sus a fost atât pregătirea și anticiparea unui serviciu de înmormântare (sfârșitul vechiului legământ), cât și o sărbătoare a învierii la o viață nouă (Începutul noului legământ). Pe cruce acel „s-a sfârșit” (Ioan 19:28) înseamnă printre altele sfârșitul vechiului legământ, adică faptul că „Legea și profeții” s-au împlinit, Domnul Isus a plătit tot ceea ce cerea Legea.

Pe de altă parte, Învierea Domnului Isus semnifică inaugurarea noului legământ, adică o nouă relație cu Dumnezeu, care pune accentul pe prioritatea a ceea ce face Dumnezeu pentru om. Conform afirmațiilor lui Pavel, slujba vechiului legământ, deși este slăvită, totuși era aducătoare de moarte, pe când slujba noului legământ o întrece în strălucire fiind una aducătoare de neprihănire (2 Corinteni 3:7, 9).

Așadar cu prilejul sărbătorii pascale a vechiului legământ și implicit a inaugurării noului legământ, în camera de sus pot fi remarcate atât moartea cât și învierea: moartea unui miel fără cusur și stropirea sângelui pentru acoperirea păcatelor, ca parafare a vechiului legământ, precum și moartea jertfitoare a Mielului lui Dumnezeu și vărsarea sângelui Lui, ca plată pentru păcatele întregii lumi și pentru curățirea inimii de orice păcat. Moartea și osânda reprezintă maximum a ceea ce putea realiza „slujba vechiului legământ”.

A fost o moarte *necesară*, deoarece problema păcatului nu a putut fi soluționată sub vechiul legământ din cauza incapacității omului de a face ceea ce pretinde Dumnezeu dar și a insuficienței jertfelor vechiului legământ de a reface la nivel proiectat de Dumnezeu relația cu Divinitatea. De

aceea Domnul Isus le spune ucenicilor că „Fiul lui Dumnezeu *trebuie să fie dat în mâinile păcătoșilor, să fie răstignit și a treia zi să învie* (Luca 24:7).

A fost și o moarte *anticipată* în jertfirea paștelor (22:7) care ne aduce aminte de jertfirea mielului pascal, din contextul eliberării din robia egipteană, dar și de proclamarea lui Ioan Botezătorul cu privire la Isus, când zice: „Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii” (Ioan 1:29).

A fost, de asemenea, o moarte *ilustrată* prin pâinea frântă și prin vinul turnat. Pâinea și vinul, ca simboluri pentru trupul frânt, zdrobit sau lipsit de viață și pentru sângele pe care Și l-a vărsat Domnul Isus, sunt ilustrări a ceea ce urma să se întâmple cu El.

În fine, a fost o moarte *reală, efecace* (adică a produs roade sau efecte majore, Ioan 12:24), o moarte a unui om *nevinovat* (fără cusur), *substitutivă* (care s-a săvârșit în locul nostru sau „pentru voi”, 22:19, 20). O moarte ce trebuie de asemenea *proclamată*, comemorată și propovăduită (22:19).

Contextul Cinei Domnului ne permite să remarcăm nu doar moartea, ca finalizare a vechiului legământ, ci în special viața nouă, învierea, ca evidențe ale inaugurării noului legământ. Împreună cu ucenicii Domnul Isus face ceea ce se obișnuia să se facă într-o familie de iudei în amintirea eliberării din robia egipteană, însă la un moment dat se întâmplă ceva fără precedent. Domnul Isus face ceva nou. Intervine și face afirmații șocante pentru ucenicii care erau familiarizați cu obiceiurile iudeilor. Isus dă o nouă semnificație pâinii nedospite și vinului folosit în acel context. Moartea Lui nu reprezintă un final tragic, ci este urmată de viață și este premisa revărsării multor binecuvântări în viața ucenicilor. Observăm că viața la care se face referire în cuvintele Domnului Isus este:

- o viață *dăruită* lui Dumnezeu Tatăl și ucenicilor (*trupul Meu care se dă pentru voi, 22:19; sângele Meu care se varsă pentru voi, 22:20*). Isus vorbește despre patima Lui (22:15) ca fiind inevitabilă, dar datorată unor constrângeri sau împrejurări exterioare, ci pentru că de bunăvoie a vrut să împlinescă voia Tatălui chiar cu prețul vieții.
- o viață *frântă* (trupul frânt și sângele vărsat). Dăruirea nu este o simplă contribuție sau o cotă de participare. Înseamnă predare totală sau ardere de tot.

- o viață *împărtășită*. Dăruirea și însușirea pâinii și a vinului de către ucenici semnifică faptul că jertfa Domnului Isus este spre folosul ucenicilor, care au nevoie de resurse supranaturale pentru a trăi în mod supranatural viața nouă cu care sunt binecuvântați.
- o viață *înmulțită și răspândită* care se remarcă prin faptul că jertfa Domnului Isus trebuie să fie comemorată și proclamată cu prioritate de către ucenici. Această proclamare este o invitație adresată tuturor de a veni la masa Domnului, fapt ce presupune încheierea unui legământ (Exod 24:11; Luca 22:20). Jertfa de la Calvar a fost o demonstrație a faptului că Isus este „bobul de grâu” (Ioan 12:24) Care nu rămâne singur ci moare și aduce multă roadă.

Aplicații practice

- Există o legătură între viață și moarte. Pentru omul necredincios sau omul care rămâne sub Lege moartea urmează vieții. Pentru omul credincios viața urmează morții (împreună cu Hristos, față de fire, față de lume). Trecerea de la vechiul la noul legământ este trecerea de la moarte la viață.
- Păcatul este ceva foarte grav din moment ce omul nu l-a putut soluționa, ci a fost nevoie de jertfă Domnului Isus.
- Fii cu băgare de seamă! Așa cum au reușit unii în perioada Vechiului Testament să anticipeze prin trăire perioada Noului Testament (spre exemplu David, care afirmă magistral în Psalmul 51:17 că „jertfele plăcute lui Dumnezeu sunt un duh zdrobit”), există riscul pentru unii slujitori ai noului legământ să revină la nivelul Legii vechiului legământ (spre exemplu cei din Galatia, care sub influența iudaizatorilor nu au reușit să trăiască prin harul lui Dumnezeu).
- Înțelege bine relația dintre lege și har. Rolul Legii este de a revela sfințenia lui Dumnezeu și în raport cu aceasta păcătoșenia și incapacitatea omului de a se ridica la standardele lui Dumnezeu, de a conduce omul spre soluția salvatoare prin Domnul Isus. Rolul harului este de a revela ceea ce

a făcut și face Dumnezeu pentru om prin Domnul Isus. Cine nu înțelege și nu-și asumă rolul Legii, nu înțelege și nu beneficiază de harul lui Dumnezeu.

- Omul pregătit să fie călăuzit de Duhul Sfânt ca să se bucure de binecuvântările noului legământ este acela care își recunoaște permanent păcătoșenia și implicit incapacitatea de a se ridica singur la nivelul cerințelor lui Dumnezeu și își însușește prin credință harul Lui.
- În experimentarea privilegiilor noului legământ trebuie să lucreze în noi mai întâi Legea și implicit moartea (față de sine, față de lume), ca să poată să lucreze apoi harul și viața nouă.
- Participarea la masa Domnului într-un mod care-L onorează pe Dumnezeu și produce maxim de beneficii înseamnă: să fii încredințat, predat total în mâna lui Dumnezeu (*Isus a luat în mâna Lui o pâine*); să-ți însușești binecuvântările promise de Dumnezeu (*a binecuvântat-o, I-a mulțumit lui Dumnezeu*), să fii frânt sau zdrobit, copleșit de măreția misiunii pe care Dumnezeu o încredințează unui om păcătos (*a frânt-o*); să-ți asumi rolul de a fi o binecuvântare pentru cei din jur, împărtășind cu alții binecuvântările Lui (*a dat-o ucenicilor*).

Întrebări pentru discuție și reflecție personală

- Ce contribuție au avut ucenicii la pregătirea Paștelor și ce contribuții a avut Domnul Isus în această privință?
- Ce a fost „vechi” (ceva obișnuit pentru o familie de iudei) și ce a fost „nou” în contextul Cinei Domnului de atunci?
- Azi, ca și atunci în cazul ucenicilor (22:23), Cina Domnului este puțin înțeleasă. Ce înțelegi tu prin Cina Domnului? Ce semnificație are ea? Cum trebuie să fim astfel încât să avem maxim de beneficiu din participarea la Cina Domnului?
- În ce fel este ilustrată moartea în contextul Cinei Domnului? Dar viața?

- Prin ce se deosebește sângele legământului celui nou de sângele legământului celui vechi?
- Ce relație există între Lege și har? Ce înseamnă a fi sub Lege? Ce înseamnă a fi sub har?
- Cum te verifici dacă ești un slujitor al vechiului legământ sau unul al noului legământ? Identifică cel puțin trei diferențe.
- În ce moduri puteți remarca slava lui Dumnezeu în contextul inaugurării noului legământ?

autor: Ioan Bugnărug, *pastor, Biserica Creștină Baptistă „Betel” Timișoara*